

și o primește de la *Anca* și pe care, apoi, o ascunde în hainele sale, va fi însă mânăjită de sânge nevinovat, sângele lui. Este semnul profanării legii sacre, așa cum semn al pedepsei, prevestitoare de moarte, este apariția sa. În camera pustie în care intră, nebunul aruncă bulgări prin gura deschisă a beciului. Sunetul sparge și înfioară tăcerea cu rezonanțe de pământ căzut pe capacul unui sicriu.

Pe acest fundament se dezvoltă drama eroilor, tratată realist, având chiar valențe naturaliste. Regizorul este fidelul reconstituirii coerente, trasând cu claritate extremă desenul scenic, dând întregului un firesc al simplității și localizând acțiunea: Ardealul începutului de secol.

Lumea tragică este o lume închisă. Tragismul luptei dintre *Anca* și *Dragomir* nu este potențat, însă, aici prin izolare. Drama lor se desfășoară într-o lume vie, activă care își duce cursul obișnuit. Camera, loc de acțiune, este camera din spate a cârciumii pline de lume, unde zgomotul nopții care pătrunde punctează simbolic parcursul acțiunii, ajutat fiind și de inserțiile muzicale.

În acest spațiu, tensiunea se instalează încă de la început. O tensiune la intensități înalte, acută, dar constantă. Căci, din păcate, spectacolului îi lipsește ceva: evoluția în

desfășurarea dramaticului. Pendulările *Ancăi* între bănuială și certitudine, spre a găsi drumul cel bun pentru ca răzbunarea să se împlinească sunt, în text, motorul dramei. *Anca*, în viziunea Ninei Udrescu are forță, duritate, personalitate. Lasă prea puțin vizibile, însă, nuanțele aceluși zbucium interior pe care rolul îl reclamă.

O replică pe măsură în ceea ce privește intensitatea replicii rostite este dată de Iulian Enache în *Dragomir*. Prin raportarea exclusivă la dragostea *Ancăi* își conduce însă personajul către o cheie minoră. *Dragomir*, așa cum l-a întrupat scenic, nu are remușcări, motivația dragostei refuzate fiind, în acest caz, insuficientă pentru a susține în întregime acțiunile sale.

Între cei doi se interpune *Ion* (Vasile Cojocar), a căruia evoluție între luciditate și criză este vizibilă în intenție, însă nu pe deplin realizată în fapt.

Toate aceste hibe, din păcate, au estompat în spectacol, într-o anumită măsură, profunzimea pe care a conținut-o.

Teatrul „Ovidius” din Constanța – Năpasta de I.L. Caragiale. Regia și scenografia: Gavril Borodan. Muzica: Liviu Manolache. Distribuția: Iulian Enache, Radu Niculescu, Vasile Cojocar, Nina Udrescu. Data premierei: 10 martie 2002.

Irina IONESCU

Fantezii americane

Unul dintre cele mai noi spectacole jucate la Teatrul ACT, *Cristofor Columb* – adaptare după Michel de Ghelderode, în regia lui Vasile Nedelcu – nu cadrează, din păcate, foarte bine cu spațiul ales de realizatori.

Din cauza modului de abordare a textului, cred că spectacolul ar fi fost mult mai bine pus în valoare în spații deschise: parcuri sau piețe publice. Paradoxal, sugestia se regăsește și în materialele promoționale difuzate de organizatori, aparținându-i lui Jerxy Falicki – *Istoria literaturii belgiene de limbă franceză*: piesele lui Ghelderode „nu au un caracter

cameral, necesită un joc convulsiv, mișcare și vacarm... se apropie de teatrul de iarmaroc și de *Commedia dell'Arte* grosolană.” Dar s-ar putea să greșesc sau s-ar putea să avem de-aface cu o excepție...

Trecând oarecum în fondul problemei, trebuie spus că montarea aduce în discuție, printre rânduri foarte *răsfirate*, descoperirea și evoluția unui continent până la răspândirea pe scară largă a produselor sale comerciale. Urmărește fizionomia personajului titular, închegarea și înrudirile colaterale grandioasei aventuri, privește înapoi fără să renunțe la

componentele prezentului și amestecă nefârșitele dimensiuni ale timpului. Este un pretext pentru provocarea inventivității și dezlănțuirea imaginației. Fiindcă nimic nu este luat prea în serios, se pune accent, din plin, pe fantezia creatoare a realizatorilor, aceasta fiind ușor detectabilă în fiecare scenă. Dacă ar fi să alcătuim totuși un clasament, nota maximă ar reveni fără nici o îndoială scenografulor Sorina și Vladimir Iuganu, ei reușind să *încropească*, cu mult umor, din foarte puțin sau din aproape nimic, câteva personaje comice, extraordinar de interesante. Din păcate,

în același clasament, ultimul loc ar fi ocupat de actorii *Companiei Caleidoscop*, în cazul cărora lipsa experienței, unele lecții de actorie nefrecventate și o anumită doză de teribilism își spun cuvântul.

Teatrul ACT și Compania CALEIDOSCOP – Cristofor Columb, adaptare după Michel de Ghelderode. Regia: Vasile Nedelcu. Decorul și costumele: Sorina și Vladimir Iuganu. Mișcarea scenică: Lorette Enache. Distribuția: Manuela Alionte, Bogdan Dumitrescu, George Frîncu, Iulia Sîia, Luminița Vilciu, Dana Teodorescu Vulc, Dan Vulc. Data premierei: 16 noiembrie 2001.

Decalaje uriașe – comparații interzise

Succesul artistic și comercial înregistrat în 1991 de Compania Walt Disney cu premiera desenului animat *Frumoasa și bestia* a impus pe plan internațional o nouă și foarte stranie poveste de dragoste. Chiar dacă primele variante ale basmului circulau în Europa încă din a doua jumătate a secolului al XVI-lea, doar multiplele nominalizări la Premiul Oscar și ofensiva campanie publicitară americană au reușit acest lucru. S-a lansat, totodată, o întreagă gamă de produse în industria jucăriilor, au apărut o mulțime de *fan-club-uri*, iar pe Broadway s-a montat chiar un *musical* care a încercat să profite de pe urma imensei publicități realizate.

La București, la Teatrul Excelsior, însă, spectacolul se joacă într-o variantă infinit mai modestă. Regia este semnată de Ion Lucian. Doar semnată, pentru că în realitate nu se vede absolut deloc. Foarte simplu și direct spus: montarea arată jalnic. Este produsul unei sărăcii lucii, fiind în plus, ca mod de abordare, și extem de învechită. Se târâie obosită și plictisită într-un decor cenușiu, aproape mizer. Sigur că o parte din vină revine aici inexistenței fondurilor de la buget, dar primii vinovați rămân tot realizatorii spectacolului, care n-au știut să suplinească această lipsă, lăsând-o să *iasă în evidență*, să se *impună* de la început până la sfârșit:

Poate că, în condiții normale, coloana sonoră sau jocul actoricesc ar fi putut salva situația, dar ce să faci cu niște interpreți fără voce, care preferă să fie acoperiți de benzile înregistrate?! Nici urmă de culoare, nici urmă de umor, doar *sub-minimă rezistență*. Oarecum mai bine conturate, în raport cu restul montării, se prezintă doar personajele create de Silvana Ionescu și Ilie Georgian Petrică, ei având fie partituri mai generoase, fie prezențe fizice speciale.

Cu toate reproșurile aduse, nu pot să nu amintesc totuși faptul că am văzut spectacolul într-o sală arhiplină, cu părinți nervoși că nu mai găsesc un bilet în plus și cu copii care, din cauza aglomerației, nu vedeau prea bine spațiul de joc. Nici unul dintre ei nu a părăsit însă sala. Absolut toți au fost extrem de cuminiți și au urmărit spectacolul până la final. Semn foarte bun, așa spune, dar din păcate nerecompensat. Am rezistat alături de copii, apreciind, în același timp, durata relativ scurtă a reprezentațiilor pentru vârstele mici.

Teatrul Excelsior – *Frumoasa și bestia*, adaptare de Marius Nină după Charles Perrault. Regia: Ion Lucian. Scenografia: Ștefan Pârvolescu. Muzica: Bogdan Caragea. Distribuția: Ion Lucian/Bogdan Caragea, Annemary Ziegler, Silvana Ionescu, Robert Radoveanu, Ilie Georgian Petrică. Data premierei: 24 ianuarie 2002.